

Vandring i andlighetens landskap

”Stanna upp. Vidga sinnen. Börja där Gud själv började – i naturens andlighet och i sången om livet. Gör vi det, kan vi upptäcka beröringen mellan tusenåriga texter och den folkliga andligheten i vår tid. Här spelar pilgrimsvandringen en avgörande roll.”

Det här är Harry Månsus uppmaning i sin senaste bok *Sången om livet – om pilgrimsfolket och jordens framtid*. I boken tar Månsus avstamp i det han skrev i *Shalom jord, Vägen hem och Min resa*. Men nu fördjupas tankegången då han implementerar pilgrimsrörelsens tankar i sin framställning.

Det blir en spännande resa med både vidd och djup där upplevelsorna från väckelsens fladdrande tältdukar på den österbottniska slätten berikas med teologiska insikter från studierna i Schweiz och fördjupas genom erfarenheterna från Brommadialogen och lärdomarna från tolvstegsmetoden på behandlingshemmet Noor. Generellt är Månsus nya bok ett välkommet bidrag till det andliga samtalet i en tid då polariseringen ser ut att tillta och det verkar bli allt svårare att föra en respektfull dialog i andliga frågor.

Den kosmiska katedralen

Månsus tar avstamp i livet själv och det han kallar den kosmiska katedralen. Det är inte bara i kyrkor man upplever något religiöst. Livet själv har en existentiell och religiös dimension. Men tyvärr har den västerländska systematiska teologin och traditionell förkunnelse misslyckats att förmedla bibelns jordnära andlighet.

Här an knyter Månsus till de utmaningar mänskligheten står inför med överkonsumtion och en accelererande klimatkras och ställer frågan om vi likt alkoholisten har utvecklat ett konsumistiskt beroende som vi inte i egen kraft är kapabla att ta oss ur.

På väg mot sanningen

Harry Månsus värjer sig i *Sången om livet* mot det sanningsmonopol som är förhärskande inom en del kristna kyrkor och samfund. Som motvikt till detta ställer han livet, naturen och den gemensamma andliga upplevelsen i fokus. Sökandet efter en tro och vägen till tro och kristen gemenskap börjar inte i fasthållandet av en dogmatisk position utan i den gemensamma vandringen i Guds värld.

På den här punkten knyter han an till de första kristna som levde i en lika brokig andlig och religiös situation som vi. Frågan är om vi vågar gå ut till de torg och vägsål där dagens människor bestämmer färdriktningen för sin livsresa eller om vi förskansar oss i våra kyrkor och bönehus.

Änglamarken eller himlajorden

Harry Månsus bok *Sången om livet* kan sammanfattas i Sven-Bertil Taubes sång ”Kalla den änglamarken eller himlajorden”. Den bärande tanken handlar om att skapelsen, frälsningen och Anden hör samman. Den jord vi fick är Guds jord och när vi trampar på den och de svaga och utstötta trampar vi på Gud själv.

Månsus bok är läsvärd. Även om en del tankar känns igen från tidigare böcker så innehåller *Sången om livet* nya perspektiv. Författarens gedigna bibelteologiska arbete då han utgående från skapelseberättelsen och de gammaltestamentliga profeternas förkunnelse visar på styrkan i en andlighet som lever i samklang med naturen, medmänniskorna och Gud själv, är fascinerande läsning. Och framförallt manar den till eftertanke kring vår västerländska livsstil som gör våldtäkt på naturen samtidigt som den utarmar oss andligt.

TEXT: SIXTEN EKSTRAND

Harry Månsus

Sången om livet

– om pilgrimsfolket och jordens framtid
Votum förlag 2021, 208 s.

... sorg

Evangeliska lutherska kyrkan i Finland har byggt upp en omfattande hemsida med gedigen information om det mesta som rör livet och kyrklivet (<https://evl.fi/forstasidan>). Under fliken ”Stöd och hjälp” finns ett kapitel om sorg och kris. På balken till höger finns en flik som heter ”Du är inte ensam” och den sidan innehåller diverse artiklar, som t.ex. hur sorg kan ta sig i uttryck och hur barn sörjer (direktlänk: <https://evl.fi/sorg>). Dessutom finns boktips för olika situationer och personliga berättelser kring hur några människor mött och handskats med sorg.

Även om de personliga berättelserna kan kännas tunga att läsa, så ger de mig något. Jag kan känna igen mig i hur jag själv har tänkt och känt vid sorg, även om min situation varit annorlunda än berättarens. Händelserna som återges är ledsamma och dystra och kan ge känslor av modfällighet och sorg över vad berättarna har gått igenom. Men så påminns man om att människan lever. Att hen inte blivit övervunnen av det svåra. Att livet segrat, trots allt. Det som var så tungt att ta in förvandlas till hopp och livsgnista, det blir ett vittnesbörd om vår – och framförallt om Herrens – styrka och kraft.

Delad glädje är dubbel glädje, delad sorg är halv sorg, lyder det gamla ordspråket. Inför alla helgons dag är det en bra påminnelse åt oss alla att ensam inte är stark, inte när det gäller sorg i alla fall. Oavsett om du har eller inte har mist någon det senaste året, så bär vi alla på sånt som skaver i hjärtat och tynger ner oss. Jag vill ge dig en uppmaning att dela med dig av det som känns svårt. Om det inte finns någon i din närhet du vill öppna dig för, så går det att öppna sig för någon anonymt, som i en chatt eller samtalstjänst. Känns även det för stort, går det att skriva ner sina tankar. Att lyssna till andras livsberättelser kan inge hopp och kraft, och att själv få dela med sig kan vara befriande, upplyftande och stärkande.

FRIDA MEYER